

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
vervanger: de heer M.G.J. Harbers
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum: 31 mei 2024 **Kenmerk:** 24.049 HKL - MW
Onderwerp: Wijziging van de Wet milieubeheer voor **Bijlagen:** -
een nationale circulaire plastic norm

Excellentie,

Hierbij reageert Stichting Verpact op de consultatie 'Wijziging van de Wet milieubeheer voor een nationale circulaire plastic norm'. Verpact vertegenwoordigt het collectief van producenten en importeurs dat rechtstreeks verantwoordelijk is voor het op de markt brengen van verpakkingen en verpakte producten in Nederland.

Deze reactie beperkt zich daarom op de impact van de plastic norm voor verpakkingen. Verpact heeft vanuit de producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen als wettelijke taak om verpakkingen op een slimme en efficiënte manier in te zamelen en te recyclen; inclusief het statiegeldsysteem voor plastic flessen en blikjes. We helpen producenten en consumenten om circulaire keuzes te maken en stimuleren hergebruik. Hiermee behouden we kostbare grondstoffen in de keten, verminderen we zwerfafval en microplastics en beperken we de impact van verpakkingen op het milieu. Met dit doel heeft Verpact De Plastic Wijzer opgesteld. Hiermee laten we zien hoe we samen een bijdrage kunnen leveren aan reduce, reuse, renew en recycle binnen de plastic verpakkingketen.

Verpact zet zich in voor het stimuleren van recyclebare verpakkingen, hergebruik, en het vergroten van de inzet van recyclebaar en biobased materialen in verpakkingen. Hoewel de voorgenomen Nationale Circulaire Plastic Norm dit eveneens lijkt te beogen, biedt de nationale kop die wordt voorgesteld geen perspectief op een goede aansluiting of harmonisatie met andere (Europese) wet- en regelgeving. Dit leidt onvermijdelijk tot meer lasten en regeldruk. Er is veel op onze sector afgekomen, zoals de doelstellingen voor statiegeld waar intensieve gedragsveranderingstrajecten mee gepaard gaan en de SUP-regelgeving. Er is rust en ruimte nodig om de uitvoering hiervan te implementeren. Daarom is er juist nu behoefte aan eenduidig beleid om efficiënt stappen

naar de doelstellingen van de circulaire economie te zetten. Onderstaand worden de belangrijkste aandachtspunten van de norm uiteengezet:

1. Er ontstaat een ongelijk speelveld binnen Europa, wat resulteert in ongewenste markteffecten.
 - Doordat het voorstel gebaseerd is op een **nationaal stelsel**, zorgt dit zeer waarschijnlijk voor een ongelijk speelveld in Europa. Het wordt voor producenten aantrekkelijker om van buiten Nederland verpakkingen op de markt te brengen en/of recycalaat van buiten Nederland in te kopen. Beide elementen zullen waarschijnlijk de concurrentiepositie voor Nederlandse producenten en recyclers verslechteren.
2. Voorkom een “nationale kop” (in de vorm van de NCPC norm) die niet in lijn ligt met de toekomstige Europese wet en regelgeving.
 - De **Europese Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR)** wordt bindend voor Nederlandse producenten. De voorgestelde Nationale Circulaire Plastic Norm vertaalt zich nu in een “Nationale kop”; ambitieuzer dan de Europese regelgeving door het gestelde tijdsad, en afwijkend hiervan door de andersoortige bewijslast voor de inzet van recycalaat.
 - De in de wetswijziging **voorgestelde methodiek** lijkt niet op de PPWR en SUP-richtlijn aan te sluiten. Zo richt de administratieve systematiek zich op registratie van CPE certificaten, terwijl de PPWR richtlijnen zich richten op de aantoonbare inzet van recycalaat op verpakkings- en productieniveau.
 - De norm vraagt om een **nieuw administratief systeem** voor producenten van verpakkingen op polymeerniveau naast productniveau, waarbij onder de PPWR mogelijk andere data en administratie wordt vereist dan de Nederlandse emissie autoriteit (Nea). Onduidelijk is nog of en hoe de Nederlandse circulaire polymeereenheden (op Nederlands en Europees niveau) als bewijs worden geaccepteerd van recycalaattoepassing. Het aantal circulaire polymeereenheden waarover een verpakkingsproducent beschikt, betekent niet dat in de verpakking ook recycalaat is toegepast. Het betekent slechts dat de verpakking op papier een bepaalde hoeveelheid circulaire polymeren vertegenwoordigt.
 - Er worden eisen gesteld aan de herkomst van recycalaat (PCR) en duurzaamheidseisen voor de biobased polymeren. Hiervoor zal ook een **Europese certificering** moeten worden opgezet, wat in het voorgenomen tijdsad niet realistisch is.
3. Er dreigt een **rem te ontstaan op innovatie** van hoogwaardige plastics uit recycling, door certificatenhandel.
 - Het **afkopen via certificaten is mogelijk goedkoper** en makkelijker voor sommige verpakkingen, dan het inkopen van (voedselveilig) recycalaat voor verpakkingen. Dit remt innovaties en bestaande investeringen in deze sector.
 - De norm geldt voor alle polymeren, tenzij er onvoldoende recycalaat of biobased materialen beschikbaar zijn. Onduidelijk is hoe dit wordt vastgesteld.
 - Er is een kans op **substitutie- en ongelijkheidseffecten** van materialen.
 - Door certificatenhandel dreigt een **tekort aan de beschikbaarheid** van hoogwaardige plastics te zijn voor verpakkingen om aan de aankomende wettelijke doelstellingen onder de PPWR en de SUP te voldoen.
 - Onbedoeld wordt de **productie van laagwaardig recycalaat gestimuleerd**, omdat dit gemakkelijker certificaten oplevert. Dit effect wordt versterkt indien er geen afbakening van productgroepen is, anders treedt er mogelijk een substitutie effect op. Zo kunnen bepaalde industrieën (bv bouw/automotive) zorgen voor veel inzet van recycalaat en aan de verpakkingsindustrie certificaten verkopen. Er blijft dan niet genoeg hoogwaardig recycalaat over om het aandeel recycalaat dat volgens de PPWR in verpakkingen verwerkt moet worden te behalen.

Ons advies is om vanwege bovenstaande aandachtspunten en het beoogde tijdsplan het wetsvoorstel te heroverwegen en in te zetten op één zorgvuldige en duidelijke ambitie op Europees niveau. Om uiteindelijk te komen tot een circulair Nederland. Onverminderd het gestelde in deze zienswijze spannen wij ons vanuit het belang van de producenten en importeurs ook de komende periode in om samen te werken aan oplossingen voor de uitdagingen die er nu nog zijn.

Met de meeste hoogachting,

Hester Klein Lankhorst
Voorzitter Raad van Bestuur Verpact